

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

**Azərbaycan Respublikası
Təhsil Nazirliyinin
1463 sayılı 31 avqust 2012-ci il
tarixli əmri ilə təsdiq edilmişdir.**

ALİ TƏHSİL PİLLƏSİNİN DÖVLƏT STANDARTI

MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNİN İXTİSAS ÜZRƏ

TƏHSİL P R O Q R A M I

İxtisasın (proqramın) şifri və adı: 060403 – Maliyyə

BAKI – 2012

1. Ümumi müddəalar

- 1.1.** Magistratura səviyyəsinin **060403 – Maliyyə** ixtisası üzrə Təhsil Proqramı «Təhsil haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununa, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarları ilə təsdiq olunmuş «Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı», «Magistratura təhsilinin məzmunu, təşkili və «magistr» dərəcələrinin verilməsi Qaydaları»nın tələblərinə, «Ali təhsilin magistratura səviyyəsi üzrə ixtisasların (ixtisaslaşmaların) Təsnifatı»na və digər qanunvericilik aktlarına uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2.** Tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən ali təhsil müəssisələri **060403 – Maliyyə** ixtisası üzrə magistr hazırlığını bu Təhsil Proqramı ilə həyata keçirir.
- 1.3.** Strukturda istifadə olunan işarələr:
ÜK – ümummədəni kompetensiyalar
PK – peşə kompetensiyaları

2. 060403 – Maliyyə ixtisasının xarakteristikası

- 2.1.** Təhsil Proqramının mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən elmi-ixtisas dərəcəsi:

İxtisasın şifri və adı	Verilən elmi-ixtisas dərəcəsi	Əyani forma üzrə təhsil müddəti	Kreditlərin sayı
060403 – Maliyyə İxtisaslaşmalar: <i>- Bank işi</i> <i>- Vergi və vergi qoyma</i> <i>- Sığorta işinin təşkili</i> <i>- Maliyyə nəzarəti və audit</i> <i>- Maliyyə menecmenti</i> <i>- Maliyyə bazarları</i> <i>- Maliyyə riyaziyyatı</i>	Magistr	2 il (qiyabi forma üzrə təhsil müddəti 6 ay artıqdır)	120

3. Məzunun ixtisas xarakteristikası və kompetensiyası

3.1. Magistrin ixtisas xarakteristikası

Magistr nəzəri prinsip və tədqiqat metodları haqqında ümumi təsvirə və geniş biliyə malik olmalı, peşə hazırlığı tələb edən elmi-tədqiqat işi aparmağa və pedaqoji fəaliyyətə hazır olmalı, peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etməyi bacarmalıdır.

3.2. Proqramın mənimsənilməsi nəticəsində məzunun kompetensiyasına qoyulan tələblər.

3.2.1. Məzun aşağıdakı ümummədəni kompetensiyalara (ÜK) yiyələnməlidir:

- özünün intellektual, ümummədəni və peşə hazırlığı səviyyəsini təkmilləşdirib inkişaf etdirmək (**ÜK-1**);
- kütləvi və elmi natiqlik vərdişlərinə yiyələnmək (**ÜK-2**);
- digər sahələrin mütəxəssisləri, elmi nümayəndələri ilə ünsiyyət qurmaq (**ÜK-3**);
- işgüzarlıq, peşəkarlıq, ünsiyyət vasitəsi kimi Azərbaycan və xarici dillərdən sərbəst istifadə etmək (**ÜK-4**);
- təşkilati-idarəetmə qərarlarını qəbul edib, onun nəticələrini müəyyənləşdirmək və buna görə məsuliyyət daşımaq (**ÜK-5**);
- müasir proqram təminatlarından maliyyə məsələlərinin həllində istifadə etmək (**ÜK-6**);

3.2.2. Məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına (PK) yiyələnməlidir:

Elmi-tədqiqat sahəsi üzrə:

- kommertiya və qeyri-kommertiya təşkilatlarının maliyyə və vergi aspektləri ilə əlaqədar analitik iş metodlarına malik olmaq (**PK-1**);
- elmi-tədqiqatların aparılmasının işçi plan və proqramlarının işlənilməsini həyata keçirmək, tədqiqatlar qrupu və fərdi icraçılar üçün tapşırıq hazırlamaq (**PK-2**);
- maliyyə-kredit sahəsində tədqiqatların aparılma mexanizminin işlənilib həyata keçirilməsi, onların nəticələrinin həllini tələb edib, icmal maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün məlumatları hazırlamaq (**PK-3**);

- tədqiqat mövzusu üzrə məlumatların toplanması, işlənməsi və sistemləşdirilməsini həyata keçirmək, tədqiqatın metodunu və məsələlərin həlli vasitələrini müəyyən etmək **(PK-4)**;
- maliyyə-kredit sahəsi üzrə peşəkar maliyyə və vergi fəaliyyətinə aid tədqiq olunan proseslərin və obyektlərin nəzəri və iqtisadi modellərini işləyib həyata keçirmək qabiliyyəti **(PK-5)**;
- peşəkar maliyyə və vergi fəaliyyəti üzrə tədqiq olunan proses və obyektlərin nəzəri və yeni ekonometrik modellərini işləyib hazırlamaq **(PK-6)**;
- maliyyə-kredit üzrə aktual elmi problemləri aşkar edib tədqiqat aparmaq **(PK-7)**;
- innovasiyanın səmərəli maliyyə təminatı istiqamətlərini müəyyənləşdirib tədqiqat aparmaq **(PK-8)**;
- risklərin idarə edilməsi sisteminin işləyib hazırlanması məqsədi ilə təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətində maliyyə-iqtisadi risklərin aşkar edilməsi və tədqiqat aparmaq **(PK-9)**;
- maliyyə-kredit təşkilatlarının maliyyə dayanıqlılığı problemlərini tədqiq etmək **(PK-10)**;

Pedaqoji fəaliyyət üzrə:

- təhsil müəssisələrində maliyyə, vergi və pul-kredit fənlərini tədris etmək **(PK-11)**;
- təhsil proqramları və tədris-metodiki vəsaitləri işləyib hazırlamaq **(PK-12)**;
- tədris, təlim və ya digər üsullarla öz biliklərini başqasına ötürə bilməyə **(PK-13)**;

Layihə-iqtisadi fəaliyyət üzrə:

- hazırlanmış layihələrin həyata keçirilməsi üçün tapşırıqları, layihələrin maliyyə aspektlərini, müvafiq normativ və metodiki sənədləri sərbəst hazırlamaq və ya onların hazırlanmasına rəhbərlik etmək **(PK-14)**;
- hazırlanmış layihə və proqramların yerinə yetirilməsi üçün konkret tələblər hazırlamaq **(PK-15)**;
- hazırlanmış layihələrin maliyyə səmərəliliyini müəyyənləşdirmək **(PK-16)**;
- təşkilatların, həmçinin maliyyə-kredit orqanlarının büdcə və maliyyə planlarını, eləcə də büdcə haqq-hesablarını işləyib hazırlamaq **(PK-17)**;

Təşkilati inzibatçılıq fəaliyyəti üzrə:

- təşkilatların, o cümlədən, maliyyə-kredit təşkilatlarının inkişafının qısa və uzunmüddətli maliyyə və vergi siyasətinin və strategiyasının işlənilib hazırlanmasına rəhbərlik etmək **(PK-18)**;
- müxtəlif təşkilati-hüquqi formalı təşkilatların maliyyə xidməti və bölmələrinə rəhbərlik etmək **(PK-19)**;
- hazırlanmış və təsdiq edilmiş büdcənin icrası işini təşkil etmək **(PK-20)**;
- maliyyə və vergi qanunvericiliyinə riayət edilməsi, qanunvericiliyin pozulması halları ilə barışmamaq və müvafiq inzibati tədbirlər görmək **(PK-21)**;
- peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etməyə **(PK-22)**;
- müvafiq fəaliyyət və metodları təklif etmək və planlaşdırmağa, onların qısa və uzunmüddətli nəticələrini təhlil etməyə **(PK-23)**;
- fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri yaradıcı şəkildə müəyyənləşdirmək və ortaya qoya bilməyə, konkret vaxt çərçivəsində və məhdud informasiya şəraitində onları həll edə bilməyə **(PK-24)**;
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı müvafiq texnologiya və metodları seçmək və onlardan istifadə edə bilməyə, həmçinin potensial nəticələri müəyyənləşdirmək və/və ya qiymətləndirə bilməyə **(PK-25)**;
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı şəxsi davranışlarını tənqidi şəkildə qiymətləndirməyə **(PK-26)**;
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri Azərbaycan və bir xarici dildə şifahi və yazılı olaraq təqdim etmək və əsaslandırmağa, həmçinin mütəxəssis və qeyri-mütəxəssislərlə birgə müvafiq müzakirələrdə iştirak edə bilməyə **(PK-27)**;
- innovativ yanaşma tələb edən mürəkkəb və gözlənilməz şəraitlərdə müstəqil şəkildə fəaliyyət göstərməyə **(PK-28)**;
- təşkilat və ya qrupların strateji fəaliyyəti ilə bağlı məsuliyyət daşımağa **(PK-29)**;
- mürəkkəb şəraitlərdə etik qaydalara uyğun şəkildə davranma bilməyə, şəxsi davranışların etik aspektləri, imkanları, məhdudluğu və sosial rolunu

anlamağa, fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı məsələlərdə əsaslandırılmış qiymətləndirmə aparmağa **(PK-30)**;

- davamlı təlim və peşəkar inkişafı ilə bağlı şəxsi və digərlərinin ehtiyaclarını qiymətləndirməyə, həmçinin müstəqil təhsil üçün zəruri olan səmərəli metodlardan istifadə edə bilməyə **(PK-31)**.

4. Peşə fəaliyyəti üzrə hazırlıq səviyyəsinə və təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər

4.1. Peşə fəaliyyətinin xarakteristikası.

4.1.1. 060403 – Maliyyə ixtisası üzrə magistrlərin peşə fəaliyyətinin əsas istiqamətləri:

- elmi-tədqiqat;
- pedaqoji;
- layihə-iqtisadi;
- analitik;
- təşkilati-inzibatçılıq və s.

4.1.2. Hazırlıq səviyyəsinə qoyulan tələblər:

Elmi-tədqiqat fəaliyyəti üzrə:

- maliyyə-kredit və vergi sistemlərində aktual problemlərin aşkar edilərək tədqiq edilməsi;
- maliyyə-kredit və vergitutma sahələri üzrə tədqiqatın aparılması planı və proqramının işlənilib hazırlanması;
- elmi bölmələr və fərdi icraçıları üçün müvafiq tapşırıqların hazırlanması;
- maliyyə-iqtisadi tədqiqatların aparılması, alınmış nəticələrin təhlili alətlərinin və metodlarının işlənilib hazırlanması;
- maliyyə-kredit sahəsində maliyyə icmallarının, hesabatlarının və elmi nəşrlərin hazırlanması üçün mövcud məlumatların ümümləşdirilməsi;
- elmi-tədqiqat mövzusu üzrə məlumatların axtarılması, toplanılması, işlənilməsi və təhlili;

- mikro və makro səviyyəli informasiyanın inkişafının səmərəli maliyyə təminatını aşkarlayıb tədqiq etmək;
- təşkilatların maliyyə dayanıqlılığı problemini tədqiq etmək.

Pedaqoji fəaliyyət üzrə:

- maliyyə, vergi və pul-kredit fənlərini təhsil müəssisələrində tədris etmək;
- təhsil proqramı və tədris-metodiki materialları hazırlamaq.

Analitik fəaliyyət üzrə:

- pul-kredit və maliyyə institutlarının və bazarlarının inkişaf istiqamətlərini müəyyənləşdirib qiymətləndirmək;
- kommersiya və qeyri-kommersiya təşkilatlarının fəaliyyətini xarakterizə edən maliyyə-iqtisadi göstəricilərini təhlil etmək;
- maliyyə hesabatlarının aparılması və qəbul edilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması məqsədi ilə maliyyə və iqtisadi informasiyaların axtarışı, təhlil və qiymətləndirmək;
- iqtisadiyyatın maliyyə, vergi və pul-kredit tənzimlənməsi metodları və alətlərinin təhlili və konseptual yanaşmaların qiymətləndirilməsi;
- bütün növ resurslardan səmərəli istifadəni qiymətləndirmək.

Təşkilati-inzibatçılıq fəaliyyəti üzrə:

- təşkilatın inkişafının qısa və uzunmüddətli maliyyə və vergi siyasəti və strategiyasının işlənilib hazırlanmasına rəhbərlik etmək;
- müxtəlif təşkilat-hüquqi formalı təşkilatların maliyyə xidməti və bölmələrinə rəhbərlik etmək;
- hazırlanmış və tədqiq edilmiş büdcənin icrası işini təşkil və təmin etmək;
- pul axınlarının hərəkətinin, zəruri maliyyə resurslarının formalaşması və istifadəsini idarə etmək.

4.2. Təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər.

□ İxtisas üzrə fənn bölümləri, fənlərin kreditləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq və vərdişlər baxımından) və qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları.

Fənn bölümünün kodu	Fənn bölümləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq vərdişlər baxımından)	Fənn bölümləri üzrə kreditlərin sayı	Fənnin kodu və adı	Fənn üzrə kreditlərin sayı	Qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları
Təhsil hissəsi					
MHF – B00	<p>Humanitar fənlər bölümü</p> <p>Bu bölümə daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində magistr: bilməlidir:</p> <p><u><i>xarici dil üzrə:</i></u></p> <p>xarici dildə neytral səs informasiyasının və ritminin özünəməxsusluğunu, inşaat sahəsi üçün səciyyəvi olan tələffüz üslubunun əsas xüsusiyyətlərini, ümumi və terminoloji səciyyəvi 4000 tədris leksik vahidləri həcmində leksik minimumu, elmi üslubun əsas xüsusiyyətlərini, dili öyrənilən ölkələrin mədəniyyəti və adət-ənənələrini, nitq etiketi qaydalarını;</p> <p><u><i>ali məktəb pedaqogikası üzrə:</i></u></p> <p>Azərbaycanda ali təhsil sistemini, ali məktəbin, tələbə və müəllimlərin vəzifələrini, ali təhsil müəssisəsində təlim prosesi və təhsilin məzmununu, didaktika və onun müasir problemlərini, mühazirə və ona verilən müasir tələbləri, tərbiyə və özünü tərbiyə, rəhbərlik və idarə etmə məsələlərini, elmi-tədqiqat (müəllim və tələbə) işinin metodikasını;</p> <p><u><i>psixologiya üzrə:</i></u></p> <p>psixologiyanın obyekt, predmeti və metodlarını, psixologiyanın əsas istiqamətlərini, psixikanın quruluşunu, şüurlu-luq və qeyri-şüurluluğun qarşılıqlı münas</p>	14	<p>MHF – B01 <i>Xarici dil</i></p> <p>MHF – B02 <i>Ali məktəb pedaqogikası</i></p> <p>MHF – B03 <i>Psixologiya</i></p> <p>MHF – B04 <i>Seçmə fənn*</i></p>	6 4 2 2	<p>ÜK-1</p> <p>ÜK-2</p> <p>ÜK-3</p> <p>ÜK-4</p> <p>ÜK-5</p>

	<p>sibətini, tələbə psixologiyasını və s.</p> <p>bacarmalıdır:</p> <p><u>xarici dillər üzrə:</u></p> <p>maliyyə ixtisasına dair mətnləri oxumağı ixtisasa dair internetdən götürülmüş mətnləri tərcümə etməyi, annotasiya, referat, tezis, tərcümeyi-hal və s. yazmağı.</p> <p><u>Ali məktəb pedaqogikası üzrə:</u></p> <p>mühazirə mətni hazırlamağı, mühazirə oxumağı; seminar və məşğələləri planlaşdırmağı və aparmağı, inşaatın idarə edilməsi sahəsində elmi-tədqiqat işini yerinə yetirməyi, bununla bağlı fərziyyələr irəli sürməyi, eksperiment aparmağı və nəticələri tətbiq etməyi;</p> <p><u>psixologiya üzrə:</u></p> <p>hər bir tələbəyə psixoloji baxımdan fərdi qaydada yanaşmağı, tələbələrə eksperimentə cəlb etməyi və s.</p> <p>viyələnməlidir:</p> <p>xarici dildə lüğətin köməyi ilə oxumaq və yazmaq vərdişlərinə, ali təhsil müəssisəsində tədris və tədqiqat işləri aparmağa, tələbələrə psixoloji yanaşma keyfiyyətlərinə və s.</p>				
MİF – B00	<p>İxtisas (ixtisaslaşma) fənləri bölümü</p> <p>Bu bölümə daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində magistr bilməlidir:</p> <p>- müasir iqtisad elminin əldə etdiyi nailiyyətləri sistemləşdirilmiş şəkildə şərh etməyi, yeni iqtisadi sistemlərin transformasiya prosesinin qanunauyğunluqlarını və metodoloji prinsiplərini, mikro və makro iqtisadi</p>	76	<p>MİF – B01 <i>Maliyyənin müasir problemləri</i></p> <p>MİF – B02 <i>İqtisad elminin tarixi və metodologiyası</i></p>	<p>4</p> <p>2</p>	<p>ÜK-6 PK – 1 PK – 2 PK – 3 PK – 4 PK – 5 PK – 6 PK – 7 PK – 8 PK – 9</p>

<p>problem və modellərin sistemli şəkildə şərhini, qlobal qeyri-sabitlik şəraitində iqtisadi artımın və təhlükəsizliyin qorunması siyasətini, işgüzar tsiklin idarə olunmasını, uzunmüddətli iqtisadi artımın sürətləndirilməsi yollarını;</p> <p>- iqtisad elminin və iqtisadiyyatın fəlsəfi-metodoloji aspektdən dəyərləndirilməsini, mövcud nəzəri və metodoloji problemlərin konseptual qiymətləndirilməsini, müxtəlif yanaşmaların müqayisəli təhlili və nəzəri ümumiləşdirilmələrin aparılması metodikasını, iqtisadiyyatın sistemli yaranış keyfiyyətində ictimai həyatın digər sfera və sahələri ilə integrativ bağlılığının fəlsəfi interpretasiyasını;</p> <p>- müasir maliyyə pul tədavülü və kreditin fəaliyyət qanununa uyğunluqlarını;</p> <p>- maliyyə, monetar nəzəriyyə, maliyyə bazarları və maliyyə institutlarının təhlili üzrə yeni tədqiqatların əsas nəticələrini;</p> <p>- pul-kredit və maliyyə institutlarının fəaliyyət xüsusiyyətlərini, onların fəaliyyət dairələrini, iqtisadi agentləri, müasir məhsul və xidmətlərini;</p> <p>- maliyyə bazarının maliyyə-kredit institutlarını, müasir təhlil metodlarını, onların idarə olunmasının strategiya və modellərini;</p> <p>- maliyyə və pul bazarlarının müasir təhlil metodlarını, böhrandan sonrakı dövrdə maliyyə qərarlarının riyazi təyinatını;</p> <p>- iqtisadi məsələlərin həlli üçün zəruri olan müasir proqram məhsullarını.</p> <p>bacarmalıdır:</p> <p>- riskin və qeyri-müəyyənliyin iqtisadi mahiyyəti, oyunlar nəzəriyyəsinin</p>	<p>MİF – B03 <i>Ali məktəb tərəfindən müəyyən edilən fənn</i></p>	4	<p>PK – 10 PK – 11 PK – 12 PK – 13 PK – 14 PK – 15 PK – 16 PK – 17 PK – 18 PK – 19 PK – 20 PK – 21 PK – 22 PK – 23 PK – 24 PK – 25 PK – 26 PK – 27 PK – 28 PK – 29 PK – 30 PK – 31</p>
	<p>MİF –B04 <i>İxtisaslaşmaya ayrılan fənlər**</i></p>	42	
	<p>MİF – B05 <i>Seçmə fənn*</i></p>	24	

	<p>məzmununu izah etməyi, alternativ strategiyanın müəyyənləşdirilməsini, gəlirlərin bölgüsü və yoxsulluğa qarşı mübarizənin istiqamətləri, qeyri-bərabərliyi törədən səbəblər, amillər və mənbələri aşkar etməyi, makroiqtisadiyyatın əsas prinsipləri, dövlətin iqtisadi siyasəti və onun xarici ticarətin və milli iqtisadiyyatın inkişafına olan təsirini müəyyənləşdirməyi;</p> <ul style="list-style-type: none"> - iqtisadi proses və hadisələrin konseptual məzmununu tam və dolğun şəkildə üzə çıxarmağı, konseptual yanılmalara yol verilməməyi, aparılan tədqiqatların fəlsəfi metodoloji yönümünü, o cümlədən problemlərin tədqiqat metodları və şərh üsullarını müəyyən etməyi, onların inkişaf təməyülləri və perspektivləri haqqında əsaslandırılmış biliklər sistemini formalaşdırmağı; - maliyyə-kredit institutlarının fəaliyyətinin obyektiv qiymətləndirilməsi üçün müasir vasitələrin tətbiqini; - maliyyə-kredit institutlarının fəaliyyətinin təmin və qiymətləndirilməsini nəzərə almaqla idarəetmə qərarlarının əsaslandırılmasını; - maliyyə-iqtisadi məsələlərinin həlli maliyyə və pul axınlarının zəruri olan müasir proqram məhsullarını; - maliyyə-iqtisadi məsələlərinin həlli, üçün müasir proqram-informasiya təminatından istifadəni; - maliyyə və pul-kredit münasibətləri sferasındakı müasir proseslərin qiymətləndirilməsini; - makro və mikro səviyyədə maliyyə proseslərinin dəqiq inkişaf proqnozlarını formalaşdırmaq. 				
--	--	--	--	--	--

	<p>viyolənəməlidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - peşəkar sferada praktiki fəaliyyət vərđişlərinə; - peşəkar sfera elmi-tədqiqat işlərinin aparılmasının metod və metodologiyasına; - sərbəst tədqiqat və elmi iş aparmaq vərđişlərinə; - müasir vasitələrin tədqiqi ilə maliyyə və pul-kredit proseslərinin makro və mikro modelləşmə vərđişlərinə; - maliyyə proseslərinin ekonometrik modellərinin qurulması metodologiyasına. 				
MET – B00	<p>Elmi-tədqiqat işləri</p> <p>Magistr elmi-tədqiqat işini yerinə yetirməklə nəticəsində aşağıdakıları bilməli və bacarmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elmi-tədqiqat işini planlaşdırmağı; - tədqiqat mövzusunı seçməyi; - mövcud ədəbiyyatla tanışlıq və ədəbiyyat seçimini; - elmi-tədqiqat işini aparmağı; - elmi-tədqiqat işinin nəticələrini təhlil etməyi; - təhlil nəticəsində müəyyən nəticə çıxarmağı; - alınmış nəticələrin tədqiqi imkanlarını müəyyənləşdirməyi; - yerinə yetirilmiş tədqiqat işinin müdafiəsini; - tədqiqat işinin nəticələrinin çapa hazırlanmasını; - elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələrdə iştirakı nəticəsində əldə etdiyi nəticələrdən dissertasiya işində istifadə etməyi; 	30	<p>Elmi-tədqiqat təcrübəsi</p> <p>Elmi-pedaqoji təcrübə</p> <p>Magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi</p>	<p>6</p> <p>6</p> <p>18</p>	<p>PK – 18</p> <p>PK – 19</p> <p>PK – 20</p> <p>PK – 21</p>
	Kreditlərin ümumi cəmi	120		120	

*Bütün bölümlərdə seçmə fənlər müvafiq səriştələrə (kompetensiyalara) uyğun ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.

**İxtisaslaşmalar üzrə səriştələr (kompetensiyalar) və buna müvafiq fənlər ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.

4.3. İxtisas üzrə magistr təhsil proqramının yerinə yetirilməsi müddəti:

ümumi həftələrin sayı – 94

o cümlədən:

- nəzəri təlim – 45 həftə

- təcrübələr (elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji) – 8 həftə

- imtahan sessiyaları – 15 həftə

- magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi – 12 həftə

- tətilər – 14 həftə

5. Maddi-texniki, tədris bazası və kadr potensialı

5.1. Ali təhsil müəssisəsinin **060403 – Maliyyə** ixtisasının təhsil proqramına müvafiq hazırlanmış tədris planında nəzərdə tutulan fənlər üzrə dərslərin aparılması, təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq İKT ilə təchiz olunmuş kabinet və laboratoriyalar, kompyuter sinifləri, emalatxanalar və s. ilə təmin olunmuş maddi-texniki bazası olmalıdır. Təhsilənlərin ali təhsil müəssisəsinin lokal şəbəkəsinə, internetə, məlumat bazalarına, elektron kitabxanalarına, axtarış sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir.

5.2. Fənlərin tədrisi, bir qayda olaraq, ali təhsil müəssisələrinin elmi dərəcəsi və ya elmi adı olan professor-müəllim heyəti tərəfindən aparılır. Bu fəaliyyətə həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər cəlb oluna bilər.

5.3. Magistrlik dissertasiyalarına elmi rəhbərlik, bir qayda olaraq, həmin təhsil müəssisəsində çalışan professor-müəllim heyətinin elmi adı və ya elmi dərəcəsi olan nümayəndələri və ya həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər tərəfindən həyata keçirilir.

6. Tədris prosesinin forma və metodları

6.1. Magistrantın nəzəri təlimi və pedaqoji hazırlığı mühazirə, məşğələ, seminar, məsləhət, sərbəst iş, pedaqoji təcrübə və s. formalarda həyata keçirilir.

- 6.2.** Magistr hazırlığı üzrə tədris prosesində şifahi şərh, müsahibə, interaktiv təlim, müstəqil iş, diskussiya, dəyirmi masa, illüstrasiya, tədqiqatçılıq, laboratoriya və praktik iş və digər metodlardan istifadə edilə bilər.
- 6.3. 060403 – Maliyyə** ixtisası üzrə magistr hazırlığında elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələr nəzərdə tutulur (təcrübələrin məqsəd və vəzifələri ixtisasdan asılı olaraq müəyyənləşdirilir). Təcrübələr növündən asılı olaraq müvafiq təşkilatlarda, yaxud ali məktəblərin kafedra və laboratoriyalarında keçirilə bilər.

7. Yekun dövlət attestasiyasına qoyulan tələblər və qiymətləndirmə

- 7.1.** Yekun dövlət attestasiyası magistrlik dissertasiyasının müdafiəsindən ibarətdir. Dissertasiyanın məzmununa, həcminə, strukturuna qoyulan tələblər və onun müdafiəsi qaydaları Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi tərəfindən müəyyənləşdirilir.
- 7.2.** Təhsilənlərin biliyinin qiymətləndirilməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş qaydalar əsasında həyata keçirilir.
- 7.3.** Yekun Dövlət Attestasiyası nəticəsində məzunlara magistr ali elmi-ixtisas dərəcəsi və dövlət nümunəli diplom verilir.

Razılaşdırılmışdır:

Azərbaycan Respublikası Təhsil Problemləri İnstitutunun direktoru

_____A.Mehrabov

«____» _____ 2012-ci il

Təhsil ixtisaslar qrupu üzrə Dövlət Təhsil Standartları hazırlayan işçi qrupun sədri

_____D.Bağirov

«____» _____ 2012-ci il

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin Ali və orta ixtisas təhsili şöbəsinin rəisi

_____İ.Mustafayev

«____» _____ 2012-ci il

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin Elmi Metodiki-Şurasının «İqtisadiyyat» bölməsinin sədri

_____Ə.Bayramov

«____» _____ 2012-ci il